

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 18, 9. august 2018

Indhold

- **MARK**
- Aktuelt i marken
- Regler for jordbearbejdning
- Sortsudbytte i vinterbyg 2018
- Sortsudbytte i vinterraps 2018
- Nedvisning af hestebønner
- **REGLER OG TILSKUD**
- Miljøteknologi – ny ansøgningsrunde

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Henning Frostholm

Høsten nærmer sig nu sin afslutning, og med en kalender, der siger primo august, må det siges at være usædvanlig tidligt. Udbytterne har været meget svingende, men især den uvandede vårsæd har skuffet. Generelt forventes det samlede udbytte at ligge 30-35 % under de sidste 10 års gennemsnit. Heldigvis for de landmænd, der skal sælge kornet, er priserne stigende og ligger i øjeblikket ca. 25 % højere end på samme tid sidste år – og det ser ikke ud til at toppen er nået endnu.

Kommer der ikke regn i større mængder (30-40 mm) efterfulgt af en periode med mere regelmæssig nedbør, er der stor risiko for at etableringen af efterafgrøder og vinterraps vil mislykkes, fordi de ny spirede frø vil tørre ud og dø. Det ser dog ud til, at der er lidt lavere temperaturer i vejrpåsigelserne suppleret med lidt nedbør, så måske er det nu der skal sættes på etablering af efterafgrøder og vinterraps.

Landbrugsstyrelsen har meldt ud, at de følger situationen tæt og vil, hvis tørkesituationen ikke ændre sig, komme med en justering af efterafgrødereglene. Vi har dog endnu ikke i skrivende stund 8/8 hørt noget. Fristen for etablering af efterafgrøder er den 20. august.

SIDSTE NYT 9/8

Landbrugsstyrelsen har netop udsendt en pressemeddelelse hvori i de fortæller hvilke tiltag de vil indføre.

Regeringen vil ændre disse regler:

- Landmændene får mulighed for at høste MFO-græsefterafgrøder.
- Fristen for etablering af alle typer af efterafgrøder bliver forlænget fra den 20. til den 3. september 2018.
- Alle landmænd får mulighed for at udså rug i græsudlæg og græsefterafgrøder.
- Ammoniakbehandling af halm tillades indtil den 31. december 2018, hvilket kan bidrage til at sikre grovfoderforsyningen til malkekvæg. Der fastsættes samtidigt afstandskrav til visse naturområder.

Når vi ved mere om de enkelte detaljer vil vi informere igen.

[Link til tilvækst nr. 17 – Har du styr på din efterafgrødeplan](#)

Jordbearbejdning efter høst

Er der ikke udsigt til betydelige nedbørsmængder, er det specielt i år vigtigt at minimere graden af jordbearbejdning for at passe på den smule fugt, der endnu er i jorden. En ubehandlet jord med stub og planterester giver jorden en effektiv "stråhat" på, som begrænser jordens varmeoptag, når solen bager, både ved skyggevirkning og som følge af lysere overflade, som reflekterer solens stråler. En uberørt jord begrænser dermed fordampningen. På lerjorde med skorpe- og sprækkedannelse, kan fordampningstab fra ubevokset jord begrænses ved at harve jordoverfladen ganske overfligt, dvs. blot de øverste par cm. Sammen med planterester, vil den brudte overflade desuden optage vand fra kraftige byger mere effektivt end en skorpet fast overflade. Se i øvrigt afsnit om "regler for jordbearbejdning i efteråret".

Jordprøver

For at undgå, at udbyttet begrænses af kalk- eller næringsstofmangel bør der tages jordprøver regelmæssigt. Jordbundsanalyser kan vise, om udbyttet på marken kan være begrænset af mangel på kalk, fosfor, kalium, magnesium eller kobber. Derfor anbefaler vi at få udtaget jordprøver hvert 5. til 7. år. Vær specielt opmærksom på at få taget jordprøver på nye arealer, så der kan kalkes og gødskes efter opdaterede værdier. Sådanne arealer kan være forsmøttede både gødsknings- og kalkningsmæssigt.

I den nye fosforregulering indgår en regel om, at kravet til udspretningsareal kan reduceres, hvis fosfortallet på bedriften er under 4,0. For at bruge denne regel, må analyseresultaterne ikke være mere end 5 år (prøverne skal være udtaget efter 1/8 2014). Der skal foreligge resultater fra alle bedriftens marker og minimum 1 prøve pr. 5 ha harmoniareal.

På kvægundtagelsesbrug skal der udtages en jordprøve minimum hvert 4. år for hver 5 ha for hele omdriftsarealet, som bedriften har til rådighed i den planperiode, hvor prøverne skal tages for at benytte denne undtagelse.

Ring til kontoret på tlf. 8080 2040 og få bestilt tid til udtagning af jordprøver her i efteråret – vi har materiel og mandskab klar. [Se vores præsentationsfilm her](#)

Regler for jordbearbejdning

Af planterådgiver Marie Uth

Du må gerne foretage jordbearbejdning forud for etablering af vinterafgrøder eller efterafgrøder.

Hvor der skal være vårsæd i foråret 2019, må der som udgangspunkt ikke foretages jordbearbejdning i efteråret. Tidspunktet for påbegyndelse af jordbearbejdning afhænger af jordtypen.

Der må jordbearbejdes på:

- Svær lerjord (JB 7-9) fra 1. oktober
- Øvrige typer af lerjord (JB 5-6 og 10-11) fra 1. november
- Sandjord (JB 1-4) fra 1. februar
- Hvor der har været efterafgrøder i korn fra 20. oktober uanset jordtype (i majs er datoen 1. marts)

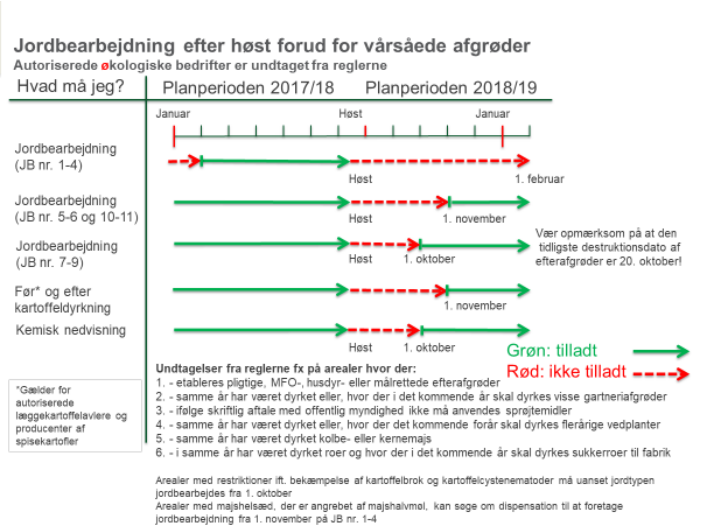
Her udover er der nogle undtagelser for kartofler, roer, kolbe- og kernemajs. Disse fremgår af billede 1.

Jordbearbejdning defineres som aktiviteter i marken, der har til hensigt at bearbejde jorden eller afgrødestubben. Tromling, dræning og overfladisk halmstrigling, der har til formål at fordele halmen jævnt på arealet, medregnes ikke som jordbearbejdning.

Nedvisning af stub med glyphosat

Hvor der skal være vårsæd i foråret 2019 må der som udgangspunkt nedvisnes med glyphosat fra den 1. oktober. Husk dog på at efterafgrøder tidligst må nedvisnes eller destrueres på anden vis fra den 20. oktober.

Billede 1 Oversigt over regler om jordbearbejdning

Sortsudbytte i vinterbyg 2018

Af planterådgiver Henning Frostholt

Kilde Sortsinfo

Så er resultaterne af årets sortsforsøg i vinterbyg klar. Herunder vises et uddrag med de sorter, vi havde med i vores sortsanbefalinger for 2019 i TILVÆKST nr. 13

Som det fremgår af tabellen er det hybridsorterne, der har klaret sig bedst, dog ligger de ikke så meget bedre, at der er betaling for de øgede udgifter til udsæd. KWS Orwell og KWS Infinity er de bedste 2 radede sorter, mens KWS Kosmos og KWS Meridian er bedst blandt de 6 radede ikke hybrider.

Oversigt for vinterbyg (sorter i Landsforsøg 2018, nyeste data)						
Udvalg: 15 ud af 38 sorter Vis alle	Udbytteforsøg 1)		Målte dyrkningsegenskaber (Fra udbytteforsøg 1)		Sortsegenskaber 2)	
	Kerneudb. forholdstal (fht)	Kerneudbytte (hkg/ha)	Råprotein i ts. (%)	Hekto-litervægt (kg/hl)	Specielle egenskaber	Type af sort
Ar	2018	2018	2018	2018	2018	2018
Sortering						
1. Toreroo		106 (7)	75,1 (7)	11,5 (7)	65,9 (7)	6-radet Hybrid
2. Jettoo		106 (7)	75,0 (7)	11,1 (7)	65,4 (7)	6-radet Hybrid
3. SY Galileo		106 (7)	74,7 (7)	11,1 (7)	65,9 (7)	6-radet Hybrid
4. KWS Orwell		103 (7)	73,1 (7)	11,2 (7)	67,1 (7)	2-radet
5. Belfry		103 (7)	72,9 (7)	11,1 (7)	68,4 (7)	6-radet Hybrid
6. KWS Infinity		103 (7)	72,8 (7)	11,4 (7)	66,9 (7)	2-radet
7. Belmont		102 (7)	72,3 (7)	11,3 (7)	67,6 (7)	6-radet Hybrid
8. KWS Kosmos		101 (7)	71,3 (7)	11,6 (7)	65,7 (7)	6-radet
9. KWS Meridian		101 (7)	71,1 (7)	11,5 (7)	65,3 (7)	6-radet
10. Blanding.vi-byg2		100 (7)	70,6 (7)	11,6 (7)	65,1 (7)	2-radet
11. KWS Higgins		100 (7)	70,5 (7)	11,3 (7)	65,4 (7)	6-radet
12. Hejmdal		99 (7)	70,2 (7)	11,8 (7)	64,5 (7)	2-radet
13. Bazooka		99 (7)	70,2 (7)	11,5 (7)	67,4 (7)	6-radet Hybrid
14. Neptun		98 (7)	69,2 (7)	12,3 (7)	66,3 (7)	2-radet
15. Frigg		96 (7)	67,9 (7)	11,9 (7)	64,3 (7)	2-radet

Kilder:

1) Landsforsøg
8) Beskrivende sortsliste

Sortsudbytte i vinterraps 2018

Af planterådgiver Henning Frostholt

Kilde Sortsinfo

Resultatet af årets sortsforsøg i vinterraps er også lige blevet klar. Herunder vises et uddrag med de sorter, vi havde med i vores sortsanbefalinger for 2019 i TILVÆKST nr. 13. Hybriderne dominere, men linjesorten Butterfly er stadig godt med.

Oversigt for vinterraps (sorter i Landsforsøg 2018, nyeste data)					
Udvalg: 22 ud af 80 sorter Vis alle	Udbytteforsøg 1)				Sortsegenskaber 8)
	Frøudb. std.kval. Forholdstal (mt)	Frøudb. std.kval. (kg)	Frøudb. (kg)	Pct. olie i tørstof (% af tørstof)	Type af sort
					
Ar	2018	2018	2018	2018	2018
○ Sortering	●	○	○	○	○
1. Smaragd 	106 (e)	5.989 (e)	5.471 (e)	52,0 (e)	Hybrid
2. Hitaly 	106 (e)	5.943 (e)	5.538 (e)	50,7 (e)	Hybrid
3. Butterfly 	104 (e)	5.871 (e)	5.346 (e)	52,0 (e)	
4. Architect 	104 (e)	5.856 (e)	5.405 (e)	51,7 (e)	Hybrid
5. Dariot 	104 (e)	5.855 (e)	5.351 (e)	51,8 (e)	Hybrid
6. DK Exclaim 	104 (e)	5.839 (e)	5.328 (e)	51,7 (e)	Hybrid
7. DK Exception 	104 (e)	5.825 (e)	5.399 (e)	51,4 (e)	Hybrid
8. Hastling 	103 (e)	5.797 (e)	5.291 (e)	51,4 (e)	Hybrid
9. Hillico 	103 (e)	5.778 (e)	5.336 (e)	51,4 (e)	Hybrid
10. DK Expansion 	103 (e)	5.774 (e)	5.289 (e)	51,6 (e)	Hybrid
11. Armani 	103 (e)	5.767 (e)	5.249 (e)	52,3 (e)	Hybrid
12. INV1077 	102 (e)	5.748 (e)	5.261 (e)	52,7 (e)	Hybrid
13. DK Exlibris 	101 (e)	5.702 (e)	5.319 (e)	51,1 (e)	Hybrid
14. Django 	101 (e)	5.663 (e)	5.197 (e)	52,2 (e)	
15. Alasco 	100 (e)	5.613 (e)	5.185 (e)	51,3 (e)	Hybrid, Kålbroktolerant
16. Einstein 	100 (e)	5.607 (e)	5.182 (e)	51,3 (e)	Hybrid
17. DK Exalte 	99 (e)	5.595 (e)	5.167 (e)	51,3 (e)	Hybrid
18. Wembley 	99 (e)	5.555 (e)	5.089 (e)	51,8 (e)	Hybrid
19. V3160L 	98 (e)	5.515 (e)	5.020 (e)	52,9 (e)	Hybrid
20. Pangea 	98 (e)	5.510 (e)	5.079 (e)	51,4 (e)	Hybrid
21. PT256 	98 (e)	5.507 (e)	5.055 (e)	51,7 (e)	Hybrid
22. SY Alibaba 	96 (e)	5.425 (e)	5.015 (e)	51,2 (e)	Hybrid, Kålbroktolerant

Kilder:

- 1) Landsforsøg
- 8) Beskrivende sortsliste

Nedvisning af hestebønner

Af planterådgiver Henning Frostholt

Kilde Seges

Kun ved uensartet modning eller meget grønt ukrudt kan der være behov for at nedvisne hestebønner til foder.

Tvangsmodning som følge af tørken betyder, at det i år kun undtagelsesvis bliver aktuelt at overveje nedvisning af hestebønner. Behovet for nedvisning kan være til stede i marker med meget uens modning eller hvor ukrudtsbekæmpelsen har svigtet, så ukrudtet har en betydelig grønmasse. Hvor ukrudt hovedsageligt består af tørkeprægede planter, vil fugtigheden fra ukrudtet ikke kunne genere ved høsten. Der kan ikke forventes høj effekt mod kvik og andet rodukrudt, som er præget af tørken. Selv om der skulle falde 30-40 mm nedbør, som igen kan sætte gang i væksten af rodukrudt, vil det være for sent i forhold til bekæmpelse med glyphosat før høst.

Til nedvisning bruger du 1440 g glyphosat pr. ha svarende til eksempelvis 4 l af en Glyphosat med 360 g aktivstof pr. ha. Tilsæt ammoniumsulfat og spredklæbemiddel. Nedvisning af en stor grønmasse tager normalt omkring 3 uger, men vil afhænge af vejrforholdene. Vejledende skal der sprøjtes når $\frac{3}{4}$ af bælgene er sorte i størstedelen af marken, dvs. at vandindholdet i frøene er ca. 30 procent.

Hvis der mellem høst og etablering af næste afgrøde bliver en periode, hvor marken ligger sort, er det bedst at lade ukrudtsfrø og spildfrø af hestebønner ligge urørt i stubben. Mus, fugle og insekter vil fortære en del frø, og lidt fugt vil ødelægge en del frø, som går i spiring. Harves frøene ned i jorden, vil frø af de fleste ukrudtsarter gå i såkaldt sekundær spirehvile og vente på en mulighed for spiring.

REGLER OG TILSKUD

Miljøteknologi – ny ansøgningsrunde

Af driftsøkonom Maria Eugster Klug

Årets ansøgningsrunde til miljøteknologi i planteavl er åbnet pr. 3. august. Til konventionelle bedrifter er der afsat 15 mio. kr. til investering i teknologi til reduktion af pesticidforbrug. Til økologiske bedrifter er der afsat 15 mio. kr. til investering i teknologi til nedfældning af gylle.

Hvad kan der søges til?

I årets ansøgningsrunde kan der søges om tilskud til indsatsområde 8 - reduktion af pesticidforbruget (kun konventionelle kan søge).

- Teknologi 8.1 Autostyring og sektionafblænding
- Teknologi 8.2 Sensorbaseret ukrudtsprøjte
- Teknologi 8.3 Radensere med rækkestyringssystem og sektionstyring i rækkeafgrøder
- Teknologi 8.4 Kornradensere med rækkedyrkningssystem og sektionstyring
- Teknologi 8.5 Ukrudtsstrigle
- Teknologi 8.6 Kartoffelradensere

Desuden er der midler til investeringer i indsatsområde 9 - reduktion af næringsstofsforbruget, som kun kan søges af økologiske bedrifter.

- Teknologi 9.1 Nedfældning af gylle (græsneidfælder med skiveskær)

Tilskud

Tilskuddet beregnes som 40 % af de tilskudsberettigede udgifter. Minimumsbeløbet pr. projektansøgning er 100.000 kr. i investering, dog 300.000 kr. ved teknologi 9.1 – nedfældning af gylle.

VIGTIGT. Sammen med ansøgningen skal der indsendes to 2 sammenlignelige tilbud udfyldt på den særlige tilbudsskabelon.

Ansøgningsperiode

Ansøgninger kan indsendes i perioden fra d. 3. august til 2. oktober 2018.

For mere udførlige oplysninger og hjælp til ansøgningen kontakt Maria Eugster Klug, tlf. 7660 2372, mek@sagro.dk eller Søren N. Sørensen, tlf. 9629 6857, sns@sagro.dk.